

[Aksel Larsen.]

betaler omkring 1/2 mill. kr. om året i kontingent til Dansk Arbejdsgiverforening. Jeg henstillede på denne baggrund på ny til den højtærede minister, at han benyttede sin indflydelse til at udvirke, at telefonselskaberne udmeldte sig af Arbejdsgiverforeningen. Herpå svarede den højtærede minister, at han ville overveje sagen. Jeg tillader mig at spørge, hvorledes det er gået med den højtærede ministers overvejelser.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): I anledning af det ærede medlems spørgsmål skal jeg oplyse, at telefonselskabernes bestyrelser efter at have modtaget henvendelse fra mig om at tage spørgsmålet om fortsat medlemskab i Dansk Arbejdsgiverforening op til nærmere overvejelse i december måned 1961 har besluttet at udmelde selskaberne af foreningen. Udmeldelsen vil få virkning fra 1. juni i år.

Aksel Larsen: Jeg takker for oplysningen. Det glæder mig, at vi er nået til dette resultat, og at den højtærede minister og jeg altså på dette punkt er enige. Jeg kan dog ikke undlade at bemærke, at hvis ministeren havde benyttet tiden inden 1. april 1961 til at tilendebringe sine overvejelser med samme positive resultat, som han altså kom til senere, havde telefonselskaberne allerede i fjor været udmeldt af Dansk Arbejdsgiverforening.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Jeg takker for det ærede medlems belæring, men nogle er jo ikke i stand til at overveje den slags ting så hurtigt som andre. I denne situation har jeg altså ment, at der behøvedes lidt længere overvejelse, end det ærede medlem syntes.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om beskattningen af medlemmer af investeringsforeninger.

Valgt blev: *Peter Nielsen, Holger Eriksen, Ove Hansen, Per Hækkerup, Egon Jensen, Kai Jensen, Retoft, Edel Saunte, Axel Sørensens, Ib Thyregod, Jens Chr. Christensen, Foged, Anker Lau, Hagen Hagensen, Foss, Jørgen Jensen og Herluf Rasmussen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om adgang til præstembeder i folkekirken.

Valgt blev: *H. Larsen (Bjerre), Bladt, Qvist Hansen, Hougaard, Aage Knudsen, Th. Mikkelsen, Johan Nielsen, Elna Syvertsen, Helge Larsen, Skov Thulesen, Vagn Bro, Damsgaard, Østergaard, Gottschalck-Hansen, Baagø, Edv. Jensen og Morten Lange.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statens overtagelse af den selvejende institution Erhvervsarkivet.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1673, fremsættelsen i tidenden sp. 3755).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kolbjørn: På et tidspunkt, hvor man i stigende grad erkender de økonomiske faktors betydning for den historiske udvikling, må det synes betydningsfuldt at søge det omfattende materiale, som større og ældre erhvervsvirksomheders arkiver måtte rumme, sikret og gjort tilgængeligt. Denne opgave er for en lille snes år siden taget op ved stiftelsen af Erhvervsarkivet i Århus i samarbejde med det initiativrige jyske universitet. I den tid, der er forløbet siden erhvervsarkivets start, er statens bidrag til afholdelse af dets udgifter steget, således at det nu udgør langt den væsentligste del af disse. Spørgsmålet om omdannelse af Erhvervsarkivet til en selvejende statsinstitution rejstes nu i forbindelse med arkivets påtænkte flytning til statsbibliotekets ældre bygning, der bliver til rådighed ved fuldførelsen af det nye store bibliotek, som er placeret i tilknyt-

[Kolbjørn.]

ning til Århus universitet. Mit parti ser med sympati på tanken, og jeg skal på min gruppes vegne anbefale lovforslaget. Jeg håber, at skabelsen af denne nye statsinstitution ikke skal rejse nogen diskussion om dennes placering i landet.

Østergaard: Da mit partis ordfører, det ærede medlem frk. Helga Pedersen, ikke kan være til stede, skal jeg på partiets vegne sige lidt om det foreliggende lovforslag.

Erhvervsarkivets berettigelse kan næppe diskuteres. Jeg vil gerne indledningsvis udtale velvilje over for selve institutionen, men tilføje en betinget velvilje over for selve lovforslaget. Velviljen er betinget af, at den nye statsinstitution holdes inden for fornuftige rammer både omfangsmæssigt og udgiftsmæssigt.

Af ministerens fremsættelsestale og lovforslagets bemærkninger fremgår det, at i Erhvervsarkivets 20-årige historie har udviklingen været følgende: det startede beskedent, nærmest på privat-økonomisk grundlag, og er vokset gennem årene; med væksten er det efterhånden blevet et trekvart-offentligt foretagende, for så vidt som staten og Århus by betaler det meste af driftsudgifterne. Men som helhed kan det siges, at Erhvervsarkivet hidtil er blevet holdt inden for overskuelige rammer. Spørgs-er så: vil det fortsætte, også efter at arkivet helt er overtaget af staten, er blevet en statsinstitution, sådan som det foreliggende lovforslag jo tilsigter?

Det forekommer, at den første konsekvens af lovforslaget er, at Århus by, som hidtil har bidraget økonomisk til denne institution, der jo er beliggende i Århus, nu bliver helt fri for at bidrage dertil. Det sætter jeg foreløbig et spørgsmålstegn ved, idet jeg indrømmer, at det er et spørgsmål, der egner sig bedst til nærmere drøftelse i udvalget.

En anden konsekvens bliver sikkert, at de hidtidige private bidrag udebliver i fremtiden, når først der er etableret en fast rørforbindelse til statskassen; det må vel formodes, at de private bidrag har været årsag til, at arkivet hidtil har været holdt inden for overskuelige rammer.

Men dernæst kan det vel formodes som en tredje konsekvens, at når først staten har

overtaget arkivet, er grundlaget for den helt store vækst tilvejebragt med hensyn til omfang og ansættelse af flere folk og dermed stærkt stigende udgifter. Merudgiften er i bemærkningerne til lovforslaget anslået til 120 000 kr. årligt, men det vil næppe slå til ret længe. Det er i bemærkningerne til lovforslaget nævnt, at der nu er ansat 2 arkivarer, 1 registrator og 6 kontorister, 1 tilsynsførende, 1 halvdagsbeskæftiget og 1 medhjælper. Der er nok ingen tvivl om, at dette antal vil komme til at stige.

Når jeg har en formodning om, at vi kan få en lidt for ubehagelig vækst i denne statsinstitution, begrundes det også i, at vel har institutionen nu en årlig driftsudgift — eller man kan kalde det en omsætning — på 220 000 kr., og det er beskedent i forhold til de milliardbeløb, vi plejer at operere med i det høje ting, men når man så samtidig ser, at der skal sættes en bestyrelse på 5-7 medlemmer til at ordne det, og at de også skal honoreres og deres honorar fastsættes på finansloven, vokser min betænkelighed. Jeg skal ikke spørge om det her, men jeg kan betro den højtærede kulturminister, at en af de ting, jeg vil spørge om i udvalget, er: hvor stort skal honoraret være til disse 7 personer, som skal bestyre en forretningsomsætning på 220 000 kr.? Det er et af de områder, vi er mest betænkelige ved. Jeg vil nok sige, at hvis ministeren kan eller vil sikre os imod en sådan kæmpe-mæssig vækst, vil den før omtalte velvilje forøges betydeligt.

Mit parti vil altså foreløbig give tilsagn om en grundig udvalgsbehandling.

Jørgen Jensen: Jeg skal ikke benægte, at det på en måde er et pænt lille lovforslag, den højtærede minister for kulturelle anliggender her har fremsat. Formålet er særdeles nydeligt: at sikre eksistensen af et specielt arkiv, så det fortsat kan modtage arkivalier fra erhvervslivets organisationer og virksomheder og fra enkeltpersoner med tilknytning til det økonomiske liv samt drive historisk forskning på dette grundlag.

Mit parti har principielt sympati for noget sådant. Også vi mener, at det er rigtigt at skønne på de efterladte skatte. Til disse skatte kan naturligvis også henregnes mange papirer og andre vidnesbyrd fra folk fra erhvervslivet, fra håndværk, handel

[Jørgen Jensen.]

og industri. Næringslivet udgør en del af Danmarks kulturliv. Papirer og dokumenter fra denne del af samfundslivet kan normalt vanskeligt placeres inden for rammerne af det almindelige arkivvæsen, vi opretholder her i landet, i hvert fald når det drejer sig om materiale fra de sidste 2-3 generationer. Derfor var det utvivlsomt fornuftigt, at man i 1948 oprettede den selvejende institution Erhvervsarkivet. Det var udmærket, synes jeg, at dette arkiv fik sæde i Århus i tilknytning til det unge jyske universitet, der på flere måder tog nye forskningsopgaver op, herunder økonomisk historieforskning.

Århus by har siden da på smuk måde ydet støtte også til denne institution; andre, bl. a. nogle af vore store fonds, organisationer, virksomheder og private, har gjort det samme. Denne beredvillighed til at yde økonomisk støtte har alligevel ikke været tilstrækkelig. Staten har i de sidste 20 år finansieret ca. $\frac{2}{3}$ af udgifterne, og statens andel har øjensynlig været stærkt stigende med årene.

Kernen i lovforslaget er altså, at staten nu skal overtage den hidtidige selvejende institution. Den bør, som den højtærede minister siger det i sin fremsættelsestale, ikke længere være henvist til at leve af mere eller mindre usikre tilskud, og den aktuelle anledning er, at statsbibliotekets bygning i Århus bliver ledig i løbet af efteråret. Inden længe skal i øvrigt den gamle banegård fra Århus-Hammeljærnbane nedrives, og så skal Erhvervsarkivet altså flytte. Det sidste må vi acceptere som et faktum; hvis vi ønsker, at der fortsat skal opretholdes et erhvervsarkiv, må der også skaffes plads til det. Måske er det herefter ikke nogen helt dårlig idé hertil at anvende statsbibliotekets bygning. Jeg vil dog gerne under en udvalgsbehandling have nøjere oplysninger om disse forhold.

Det er i lovforslagets bemærkninger oplyst, at Erhvervsarkivet råder over ca. 6 km hylder og et bibliotek på ca. 19 000 bind. Biblioteket kræver vel så omkring 600 m hyldeplads. Hvor mange hylde-meter er der så til rådighed i det gamle statsbibliotek? Fra finansudvalget ved jeg, at statens arkivvæsen lider under permanent pladsmangel. Vi har for nylig lejet et tidligere ostelager til de dag for dag voksende

arkivmasser. Det er materialer, der i henhold til gældende lovgivning skal afleveres og opbevares, selv om man nok kan have sine tvivl om, hvorvidt dette virkelig er nødvendigt. Øjensynlig er det meget vanskeligt at begrænse disse nærmest uendelige rækker af papirer og dokumentsamlinger. Kan der ikke snart — det vil jeg gerne spørge den højtærede minister om — gennemføres nye regler om deres indsamling og opbevaring eller tages nye metoder i brug, f. eks. affotografering? Kan der ikke skaffes plads til en del af dette materiale f. eks. i Århus' tidligere statsbiblioteks bygning?

Trods vor principielt positive indstilling til Erhvervsarkivet har vi altså vore betænkeligheder ved det foreliggende lovforslag. Vi frygter for, at det bedre husrum også vil give større hjerterum, at Erhvervsarkivets ledelse vil sige til både organisationer og virksomheder: kom I bare med jeres gamle protokoller, forretningspapirer og breve til os. Vi har god plads, vi skal også nok forske i det. Jeg tror, mange virksomheder og organisationer vil blive glade for et sådant tilbud. Men burde det egentlig gives, når staten er i så akut pladsnød for sine egne papirer? Vil det ikke være rimeligt at indføre et simpelt stop for yderligere modtagelse af privat materiale?

Også den høje regering er enig med os i, at det i den aktuelle situation er en simpel nødvendighed at spare på de offentlige udgifter, ganske simpelt fordi vi skal ruste os til at løse fremtidige problemer. Kunne vi så ikke spare lidt på dette punkt, der i udpræget grad har med fortiden at gøre? Selve nyetableringen i den gamle bygning koster ca. 540 000 kr. Skal vi lægge en halv snes procent til, kommer vi op på ca. 600 000 kr. Yderligere kommer dertil en årlig merudgift på 120 000 kr. til driften, efter at staten har overtaget Erhvervsarkivet. Er det virkelig nødvendigt nu at påtage sig disse større udgifter? Jeg tvivler noget derom. Hvorfor skulle Erhvervsarkivet efter en flytning ikke kunne fortsætte som selvejende institution ligesom hidtil? En følge af statsovertagelsen vil antagelig blive, at de donatorer, der hidtil har ydet bidrag til institutionen, vil holde sig borte. Hvilket incitament skulle de have til at bidrage for fremtiden? Man ved, at staten be-

[Jørgen Jensen.]

taler, og slår de hidtidige bevillinger ikke til, ansøges der nok om flere og større; det er en dårlig udvikling.

Mit parti har således sympati for selve formålet, opretholdelsen af Erhvervsarkivet, men har ikke megen sympati for, at dette arkiv nu ligesom talrige andre institutioner skal overtages fuldt ud af staten. Det bliver måske godt, men det bliver dog måske ikke bedre end hidtil. Under alle omstændigheder bliver det dyrere.

Naturligvis vil vi være villige til at drøfte lovforslaget i et udvalg. Vi vil gerne bl. a. have klaring over, hvorledes det står til med statens almindelige arkiver. Vi vil også komme med andre spørgsmål, før vi tager endelig stilling til lovforslaget.

Grethe Philip: Inden for den historiske forskning har man i stigende grad lagt vægt på den økonomiske historie, og der er vel grund til at tro, at forskningen på disse felter yderligere vil blive intensiveret. Jeg mener, det må være en kulturel forpligtelse for os at sikre overleveringen af det materiale, der skal danne grundlag for denne forskning.

I de private erhvervsvirksomheders arkiver findes værdifuldt materiale til belysning af priser, priskuranter, forretningsaftaler, kontrakter m. v. Vi kan imidlertid ikke uden videre regne med, at dette materiale vil blive opbevaret, endsige gjort tilgængeligt for dyberegående forskning. Jeg finder det derfor af stor betydning, at der er oprettet et særligt erhvervsarkiv med en erfaren stab af folk, der kan sikre værdifulde dokumenter på disse områder for eftertiden. Jeg mener, at tiden nu må være inde til, at staten overtager driften af dette arkiv.

Jeg er altså enig i dette lovforslags hovedsigte. Derimod føler jeg mig ikke ud fra de oplysninger, der er givet os ved lovforslagets fremsættelse, ganske overbevist om, at Erhvervsarkivet bør organiseres som en helt selvstændig institution i stedet for at gå ind som et led på linje med landsarkiverne, men jeg håber, vi kan komme nærmere ind på disse spørgsmål ved en drøftelse i udvalget.

Må jeg til slut blot føje en bemærkning til om honoreringen af bestyrelsens med-

lemmer. Det står mig ikke ganske klart, hvor byrdefuldt hvervet som bestyrelsesmedlem vil blive, men jeg finder det i hvert fald ikke rimeligt og ikke hensigtsmæssigt på forhånd at fastslå, at bestyrelshvervet skal honoreres.

I øvrigt kan jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Morten Lange: Jeg må indrømme, at inden dette lovforslag blev fremsat, havde jeg ikke — og, så vidt jeg ved, heller ikke andre i min gruppe — begreb om, at der fandtes et erhvervsarkiv i Århus. Det er naturligvis en stor fejl, og har lovforslagets fremsættelse ikke haft anden virkning, så har det da haft den, at det har oplyst os om, at dette arkiv findes, og at man har planer om, at staten skal overtage driften af det i fuld udstrækning.

Hvad angår dette ganske enkle princip, at staten skal overtage det fulde ansvar for driften i stedet for at nøjes med at betale 80 pct. af driftsudgifterne, skal det ikke være nogen hemmelighed, at det kun kan være en forenkling og en fornuftig udvikling; det princip kan vi med fuld kraft støtte, så lovens hovedidé har vi ikke nogen vanskelighed med at give vor tilslutning til. Men selvfølgelig, førend vi får lidt nærmere oplysninger om forslaget indhold og baggrund, skal vi nok være forsigtige med at binde os alt for fast til at sige, at alt, hvad der står i bemærkningerne — og de er jo talrige — er guldkorn, som vi vil tage til vort hjerte. Det ville i hvert fald være rart at få at vide, om der findes andre og bedre planer for udnyttelse af den pågældende bygning, om den er hensigtsmæssig til brugen o. s. v. Der er jo nok at tage op af den slags sager, uden at vi i den anledning behøver at ende med at stille forslag om flytning af Erhvervsarkivet f. eks. til Rønne eller en anden af de byer, der hidtil har holdt sig tilbage i budet for at få kulturelle institutioner.

Nå, det går nok alt sammen, men jeg er sikker på, at det bliver nødvendigt at trække et andet spørgsmål ind, netop fordi det er blevet rejst i finansudvalget for ikke så forfærdelig længe siden, og fordi det faktisk er et indviklet og alvorligt spørgsmål, nemlig hele problemet om arkiveringen af dokumenter fra tidligere og kommende år.

[Morten Lange.]

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at nu er den hyldelængde, som man har til rådighed, ved at nå op i nærheden af det, som på et lidt antikveret sprog vil kunne kaldes en dansk mil; det lyder jo ret pompøst, og endda forekommer det mig at være et forholdsvis beskedent arkiv.

Jeg er ligesom den ærede foregående ordfører fuldstændig sikker på, at spørgsmålet om arkivering og arkiveringsprincipper meget snart må til gennemgribende undersøgelse. Jeg er naturligvis fuldstændig klar over værdien af dokumentation for forskningen, men på et eller andet tidspunkt kan det jo ske, at det bliver nødvendigt med nye metoder simpelt hen for at finde frem til dokumenterne i arkivet, uden at der skal beskæftiges alt for mange mennesker, fordi man skal finde en lille lap frem.

Jeg synes ikke, vi skal regne med at bremse denne lille ændring bare ved at kræve en generalundersøgelse af alle arkivproblemer i landet, men det kunne måske være gavnligt, om den højtærede minister ville gøre os delagtig i sine tanker, hvad angår arkivspørgsmål i det hele. Dette skal dog ikke forhindre, at vi ser med sympati på det foreliggende lovforslag og gerne vil se dets enkeltheder efter i udvalget.

Grøndahl: Jeg deler fuldt ud de betænkeligheder, som er kommet til orde fra de ærede ordførere for venstre og det konservative folkeparti vedrørende dette lovforslag. På et tidspunkt, hvor den højtærede statsminister og den højtærede finansminister leder med lys og lygte efter indtægtsmuligheder for den betrængte statskasse, fremsætter den højtærede minister for kulturelle anliggender dette ganske vist mindre lovforslag, som vil belaste statskassen med en årlig merudgift på i alle tilfælde 120 000 kr. plus mindst 540 000 kr. til istandsættelser.

I bemærkningerne til lovforslaget nævner ministeren, at statens andel af udgifterne til arkivets drift nu er nået op på ca. 80 pct. af de årlige driftsudgifter, og at det således synes naturligt, at det offentliges overtagelse af institutionen finder sted nu. Jeg mener i modsætning til den højtærede minister, at det nuværende statstilskud på 80

pct. i allerhøjeste grad tyder på dalende interesse fra stifternes side, måske netop fordi statstilskuddet er vokset over al måde. Det første statstilskud var på 3 000 kr. i 1946-47, forhøjet til 8 000 kr. i 1948-49. I årene op til 1961 er det forhøjet til de nuværende ca. 100 000 kr. med en tilsvarende jævn knopskydning af det ansatte personale — et typisk eksempel på, at når staten rækker en lillefinger ud, så bliver til sidst hele hånden taget.

Vi kan ikke se nogen tvingende grund til dette lovforslags fremsættelse og kan ikke støtte det.

Ministeren for kulturelle anliggender (Bomholt): Jeg takker de ærede ordførere minus ordføreren for de uafhængige for den relativt velvillige behandling og indstilling til lovforslaget. Det var jo ellers ønskeligt, om et lovforslag af denne karakter kunne samle så godt som alle tingets medlemmer, da det er af upolitisk og rent saglig karakter.

Det ærede medlem hr. Østergaard kunne tiltræde det, men måtte udtale en betinget tilvilje og sagde, at forudsætningen var, at lovforslaget blev holdt inden for fornuftige rammer både økonomisk og med hensyn til omfang, og jeg tror, at vi er mange, der er af samme anskuelse. Det skulle være gørligt at fastholde en fuldkommen sund og økonomisk linje.

De frivillige bidrag vil udeblive, mente det ærede medlem, og det samme sagde det ærede medlem hr. Jørgen Jensen. Det tror jeg for mit vedkommende ikke. Det er jo vanskeligt at vide noget om størrelsesordenen, som kan komme på tale i fremtiden, men jeg ville tro, at mange af de firmaer, der afleverer deres papirer til arkivet, også gerne ser disse papirer udforsket, således at der fremkommer forskningsbidrag. Under denne synsvinkel må en stor del af tilskuddene ses: som bidrag til forskning i de pågældende papirer. Sådanne forskningsbidrag vil være et overordentlig værdifuldt plus for arkivet, og det tjener til stor ære for de danske virksomheder, der gik ind for denne sag, at de ydede initiativet støtte.

Det ærede medlem kom ind på spørgsmålet om bestyrelsesmedlemmernes antal og deres honorarer. Derom kan vi naturligvis tale i et udvalg, og om en så beskedent

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

sag skulle det vel være muligt at nå til enighed.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jensen gik meget ind på problemet om arkivalier og deres voksende omfang og spurgte: hvorledes er det muligt i længden at skaffe reoler og husly til disse mange arkivalier? Det er et virkeligt problem, vi her står over for, og jeg kan svare, at der allerede er et meget indtrængende og godt arbejde i gang for at klare problemet. Vi har i kulturministeriet i samarbejde med rigsarkivet forhandlet med regeringen og med ministerierne, og vi mener, at der må en ændret registrant til, således at de indkomne sager ikke følger en kronologisk orden, men således at allerede registranten deler dem i emner. Derved bliver det muligt at kassere visse emner straks, at give andre emner en begrænset levetid o. s. v. Jeg skal forelægge dokumenterne herom for det ærede udvalg.

Det ærede medlem nævnte også muligheden for affotografering, og fotografering er naturligvis i fuld gang på en række af vore store arkiver, ikke mindst i avisarkivet.

Når det ærede medlem derimod rejser spørgsmålet om stop for privat materiale indtil videre, tror jeg ikke, det er nogen god idé. Der kan være situationer, hvor materialet, hvis ikke det afleveres, går til grunde.

Det ærede medlem fru Grethe Philip var inde på selve Erhvervsarkivets placering i den organisatoriske helhed. Jeg ville fortsat tro, at det er det rigtigste at bevare det som et selvstændigt arkiv i samarbejde med rigsarkivet personmæssigt, således som det hidtil har været tilfældet.

Det ærede medlem hr. Morten Lange sagde om bemærkningerne til lovforslaget, at han ikke fandt alle enkeltheder lige gode og ikke kunne tage alle guldkorn til sit hjerte. Jeg har noteret mig såvel tanke som udtryk og imødeser den mere detaljerede kritik i udvalget. I dette udvalg vil jo sagen nærmere kunne bearbejdes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtages uden afstemning.

Kolbjørn: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om statstilskud til private realskoler.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1425, fremsættelsen i tidenden sp. 3531).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Axel Ivan Pedersen: Gentagne gange har folkettinget beskæftiget sig med tilskudslovene vedrørende private eksamensskoler både inden for hovedstadsområdet — København, Frederiksberg og Gentofte — og i hele landet. Årsagen hertil må naturligvis søges i den omstændighed, at vort lands skolevæsen gennem de samme år har gennemgået en strukturændring med ændrede tilskudsregler, som i sig selv på afgørende måde har forandret grundlaget for beregningen af tilskud til private eksamensskoler. De i de senere år foretagne ændringer og det nu fremsatte lovforslag har da også været og er en konsekvens af denne udvikling, men har tillige haft til hensigt at forenkle tilskudsreglerne, hvilket også i nogen grad er lykkedes, uden at man dog kan sige, at det er lykkedes i tilstrækkelig grad, og mere forenkling — som lovforslaget også delvis er udtryk for — er derfor meget ønskelig.

I denne forbindelse kan der være anledning til at spørge, hvilket resultat det forenklingensudvalg, som den daværende undervisningsminister i 1959 lovede nedsat, er kommet til, eller om udvalget overhovedet er blevet nedsat; i hvert fald har vi i folkettingen ikke nogen erfaring for, at et sådant udvalg har eksisteret.

Det er hævet over enhver tvivl, at de private skoler gennem mange år har udført en værdifuld gerning og også stadig har en mission, og derfor bør de heller ikke savnes i det fremtidige skolebillede.

Med den udvikling, der er i gang, og som betyder en væsentlig stigning i de forskel-